

Innovation er en kontaktsport

Hos Juul/Frost Arkitekter er der erfaring med ideudvikling, også på den store samfundsmæssige klinge, hvor byplaner og erhvervsudvikling bliver til. Derfor vil tegnestuen hellere være 1000 gange klogere næste år, end have 1000 medarbejdere mere

Af Peter Kargaard
kargaard@arkbyg.dk

VISIONER Der er brug for at få ryddet op i junglen af udbudsbeskrivelser, der både er knudret skrevet og bygget så uigennemsigtigt op, at rådgiverne kommer i tvivl om de faktuelle krav.

Det mener Helle Juul og Flemming Frost, indehavere af arkitektvirksomheden Juul Frost Arkitekter, som Ark-Byg har besøgt i de lyse lokaler på Refshalevej nær Operaen i København.

Dermed tager arkitekterne (igen) fat i et emne, som optager en bred del af arkitekt- og rådgiverbranchen, nemlig det fastlåste, kostbare og uproduktive i, at jurister, planlæggere og økonomer bremser og fordyrer måske især offentlige udbud, og som, ifølge Flemming Frost, betyder, at man som udbyder handler i direkte modstrid med hele ideen om offentlige udbud, nemlig at sikre den bedste løsning til den bedste pris.

"Vi bliver både brugt og misbrugt til at sørge for, at bygherren bliver klar på, hvad det egentlig er, han vil og hvor meget han kan bygge. Og hele det forarbejde er jo faktisk en merværdi for bygherren, men en underskudsforretning for os, set på honorar", siger Helle Juul til ArkByg.

Undergraver hinanden

Flemming Frost tilføjer, at arkitektbranchen er blevet værre til at søge at udkonkurrere hinanden på pris:

"Forarbejdet bør anerkendes. Der skal laves meget benarbejde og mange forundersøgelser, inden man kan starte et projekt, og udviklerne bør kunne se, at det ikke er lige gyldigt, at arkitekten kan skaffe en bedre udnyttelse af en grund eller en lokalplan, og derved skabe det grundlag, der for byg-

Indehaverne Helle Juul og Flemming Frost har ikke vækst for vækstens egen skyld med i virksomhedens strategiplan. Så hellere udvikle og forfiner tegnestuens spidskompetencer. (Foto: Peter Kargaard)

herren er vigtigt. Vi skal jo ofte ikke bare løse men også løfte opgaven. Og her står vi meget alene, især i en virkelighed hvor konkurrencen er hård mellem tegnestuerne".

Kollegial tilgang

Flemming Frost efterlyser her en mere kollegial tilgang

” Som arkitekter undergraver vi hinanden ved at acceptere urimelige krav fra især offentlige bygherrer

Flemming Frost, CEO og indehaver, Juul/Frost Arkitekter

arkitekter imellem og en vilje til at tage diskussionen om

økonomiske tilbud, som man i andre brancher ville være mere forsigtige med at komme med.

"Vi undergraver vores egne virksomheder. Men det er kun én side af sagen. Den anden er den, Lene Espersen (direktør i Danske Ark, red.) kører frem i øjeblikket, at kravene i prækvalifikationer er meget omfattende og meget forskellige fra den ene til den anden. Der er ikke noget materiale, der kan gøres ensartet. Og her bruger vi som arkitektbranche enorme formuer. Vi er måske den eneste branche, der i så vid-

udstrækning kaster sig ud i at underminere hinanden og honorere nogle krav, som ofte er urimelige, siger Flemming Frost.

"Hvis vi kun talte faglighed og metode, kunne vi løse meget, men når der stilles så mange krav, også EU-krav, som det er tilfældet i dag, kan det for nogen virke uoverskueligt", siger Helle Juul.

Flemming Frost supplerer: "Jeg frygter, at vi er inde i en bureaukratisering af mange opgaver, nærmest en djøfisering, fordi mange skal leve af dem. Det er usundt.

Hvad betyder det for strategien i jeres virksomhed?

"Hvis vi skal sikre vores profil, og fastholde vores kompetencer, nemlig campus, studieboliger og byrum, skal vi være minimum 22 i virksomheden. I dag er vi 30, siger Helle Juul.

"Og det er blevet mere evidenter, at vi har profiler, der kan klare for eksempel en reguleringsplan i Norge eller en lokalplan i Danmark, at kunne dække alle faser. Men jeg tror vi har mere fokus på udvikling end på konkret gammeldags vækst. Og hvor en ingeniørvirksomhed måske vil sige, at vi skal være 1000 flere næste år, siger vi, at vi skal være 1000 gange klogere næste år", siger hun.

Helle Juul tilføjer, at det hele tiden handler om at

sætte sig på skuldrene af noget, virksomheden er kendt for- og så gøre det bedre næste gang.

"Og hele tiden publicere det, gøre det kendt. Ved at dele viden styrker det vores eget ambitionsniveau, for så er vi selv nødt til at være et skridt foran", påpeger hun.

Flemming Frost tilføjer, at

med den erfaring, der er høstet gennem års nordisk arkitektarbejde, er det tydeligt, at innovation og nytænkning er en kontaktsport, der opstår i mødet med det fremmede.

"Det uforudsete opstår som en kombination mellem faglighed, erfaring og interesser."

Udover campusplads og Ørebro Handelshøjskole indgår nye kollegie- og forskerboliger, der skal bidrage til et byliv omkring entreområdet. (Illustration: Juul/Frost Arkitekter)

30 år med planlægning og byggeri

Gennem en helhedsorienteret tilgang har JUUL | FROST Arkitekter i mere end 30 år udviklet opgaver fra planlægning i den store skala, udvikling af nye by- og boligområder og byrum til læringsbyggerier, erhvervsbyggeri og boliger, i Danmark, Sverige og Norge.

Tegnestuen arbejder især med:

- By, rum og landskab
- Campus
- Bygning og bebyggelse
- Forskning og kommunikation

Et pejlemærke er, at projekterne skal være robuste over tid og fleksible i forhold til ændrede behov. JUUL | FROST Arkitekter har udviklet og afprøvet metoder inden for det industrialiserede byggeri, som er defineret gennem konceptet "S M L – fremtidens koncept-bolig", og arbejder metodisk med udvikling af strategiske planer for blandt andet innovationsmiljøer (aktuelt DTU Skylab, der var nomineret til Renover Prisen 2015, red.), vidensbyer og campus. (Kilde: Juul/Frost)

Ørebro handelshøjskole er et eksempel på campusbyggeri og helhedstænkning. Her auditoriet med plads til 500 mennesker. (Illustration: Juul/Frost Arkitekter)